

Sociálna identita a spoločenská zmena: reflexia dvoch dekád výskumu v sociálnej psychológii

Mgr. Barbara Lášticová, PhD.

Ústav výskumu sociálnej komunikácie SAV, v. v. i.

27. 10. 2025

13:00

In – komunitné a integračné centrum, Bratislava

Prednáška sa zameria na koncept sociálnej identity a jej rolu v spoločenských procesoch. V prvej časti priblížim, ako je sociálna identita konceptualizovaná v sociálnej psychológii, najmä v rámci teórií sociálnej identity a sebakategorizácie.

Následne sa zameriam na dva špecifické typy identít – národnú identitu a politizovanú kolektívnu identitu – a ukážem, ako môžu fungovať ako zdroje súdržnosti aj konfliktu. Identita totiž môže ľudí spájať a podporovať ich zapojenie do spoločných aktivít, no zároveň môže prispievať k polarizácii a predstavovať bariéru voči spolupráci, solidarite či spoločenskej zmene.

Na príkladoch z kvalitatívnych aj kvantitatívnych výskumov ukážem, ako sa národná aj európska identita konštruujú v rôznych spoločenských a politických kontextoch.

Zameriam sa na situácie spojené s migráciou, predsudkami voči menšinám či reakciami na spoločenské krízy. Diskutovať budem aj o tom, ako môže politizovaná kolektívna identita mobilizovať rôzne formy kolektívnej akcie (napr. pokojný protest za práva menšín) alebo, naopak, brzdiť spoločenskú zmenu a udržiavať status quo. Cieľom prednášky je ukázať, že sociálna identita nie je statický koncept, ale dynamický nástroj, ktorý formuje naše myslenie, emócie a správanie, a tým zásadne ovplyvňuje aj možnosti spoločenskej zmeny.

Barbara Lášticová je sociálna psychologička, riaditeľka Ústavu výskumu sociálnej komunikácie SAV, v. v. i. Vo svojom výskume sa venuje najmä témam konštruovania sociálnej identity, predsudkom a možnostiam ich zmierňovania, dynamike spojenectva a kolektívnej akcie v prospech znevýhodnených skupín v spoločnosti. Zaujíma ju tiež, akú úlohu v týchto procesoch zohrávajú sociálne normy komunikované v politickom diskurze.